

Свиной чехол

Вариант сказки

У великого князя была жена-красавица, и любил он ее без памяти. Умерла княгиня, осталась у него единая дочь, как две капли воды на мать похожа. Говорит великий князь: "Дочь моя милая! Женюсь я на тебе". Она пошла на кладбище, на могилу матери, и стала умильно плакать. Мать и говорит ей: "Вели купить себе платье - чтоб кругом были часты звезды". Отец купил ей этакое платье и पुще прежнего в нее влюбился. Пошла дочь в другой раз к матери. Мать говорит: "Вели купить себе платье - на спине бы светел месяц был, на груди красно солнышко". Отец купил и еще больше влюбился. Опять пошла дочь на кладбище и стала умильно плакать: "Матушка! Отец еще пуще в меня влюбился". - "Ну, дитятко, - сказала мать, - теперь вели себе сделать свиной чехол". Отец и то приказал сделать; как только приготовили свиной чехол, дочь и надела его на себя. Отец плюнул на нее и прогнал из дому, не дал ей ни служанок, ни хлеба на дорогу. Она перекрестила себе глаза и вышла за ворота. "Пойду, - говорит, - на божью волю!" Идет день, идет другой, идет третий - и зашла в чужую землю.

Вдруг надвинулись тучи, началась гроза. Где от дождя укрыться? Увидала княжна огромный дуб - влезла на него и села в густых ветвях. Тем временем ехал на охоту царевич; стал проезжать мимо этого дуба, собаки его бросились - так и рвут и лают на дуб. Любопытно стало царевичу, отчего так собаки на дуб лают? Послал своего слугу посмотреть; слуга возвратился и сказал: "Ах, ваше высочество! На дубу сидит зверь - не зверь, а чудо чудное, диво дивное!" Царевич подошел к дубу и спросил: "Что ты за чудо? Говоришь ты али нет?" Княжна отвечала: "Я Свиной Чехол!" Не поехал царевич на охоту, а посадил Свиной Чехол к себе на повозку и говорит: "Повезу-ка я к отцу, к матери чудо чудное, диво дивное!" Отец и мать подивовались и отправили ее в особую комнату.

Немного спустя собрался у царя бал; все придворные пошли веселиться. Свиной Чехол и спрашивает у царской прислуги: "Могу ли я у дверей постоять да на бал посмотреть?" - "Куда тебе, Свиной Чехол!" Она вышла в чистое поле, нарядилась в блестящее платье - кругом часты звезды! Свистнула-гаркнула - и подали ей карету; села, поехала на бал. Приехала и пошла танцевать. Все удивились: откуда взялась такая красавица? Потанцевала-потанцевала и скрылась; опять надела свиной чехол и прибежала в свою комнату. Царевич пришел к ней и спрашивает: "Не ты ли, Свиной Чехол, там была этакой красавицей?" Она отвечает: "Куды я гожусь с своим чехлом? Я только у дверей постояла".

В другой раз собрались к царю на бал. Свиной Чехол просит позволения прийти посмотреть. "Куда тебе!" Она вышла в чистое поле, свистнула-гаркнула не соловейским посвистом, а своим девичьим голосом - явилась карета; скинула свой свиной чехол, надела платье: на спине светел месяц, на груди красно солнышко! Приехала на бал и пошла танцевать. Все на нее прилежно глядят. Потанцевала и опять скрылась. "Что нам делать теперь? - говорит царевич. - Как узнать, кто такова эта красавица?" Придумал: взял да и засмолил первую ступеньку смолою, чтоб ее башмак пристал.

На третий бал княжна еще лучше показалась, да как стала выходить из дворца - башмачок ее и прилип к смоле. Царевич взял этот башмачок и пошел искать по всему царству, кому башмачок впору? Всю свою землю изъездил - никому по ноге не приходится. Приехал домой, пошел к Свиному Чехлу и говорит: "Покажи свои ноги". Она показала; примерил - как раз впору. Царевич разрезал свиной чехол и снял с княжны; потом взял ее за белую руку, повел к отцу, к матери и просит позволения жениться на ней. Царь с царицею благословили. Вот и обвенчали их; стал царевич у своей жены спрашивать: "Отчего на тебе был свиной чехол надет?" - "Оттого, - говорит, - что была я похожа на покойную мою мать и отец хотел на мне жениться".

Вариант сказки

Як був собі піп да попаддя, та була в їх одна дочка. Як вмерла попаддя, піп і каже дочці: "А ну, дочко! Убирайся, підем вінчатися". Дочка пішла на материну могилу да й плаче. Мати виходить із могили й питає дочку: "Чого ти, доню, плачеш?" - "Як же мені не плакати, коли батько хоче на мені

Сказка загрузена с сайта allskazki.ru для ознакомительных целей

жениться". - "Коли так, дочко, скажи ж батькові: нехай він тобі справить плаття таке, як місяць і сонце, і весь прибір до плаття". Батько їй справив таке плаття, яке вона сказала, і весь прибір, да й каже дочці вп'ять: "Кажу тобі, дочко, убирайся вінчатися". Дочка вп'ять пішла до матері на могилу плакати" "Чого ти вп'ять прийшла плакати?" - питає мати. "Як же мені не плакати, що плаття таке, як ти казала, справив батько та й кличе вп'ять вінчатися?" - "Так скажи ж, дочко, батькові: нехай справить тобі плаття таке, як зорі, і увесь прибір до плаття; та тогді, дочко, і повінчаєшся з ним". Піп справив дочці все, як вона сказала, та й каже знову: "Убирайся, дочко, підем вінчатися!" Дочка в третій раз пішла до матері на могилу, а мати й питає: "Чого ти, доню, вп'ять прийшла до мене плакати?" - "Як же мені не плакати, що батько справив все, що ти сказала, і вп'ять-таки хоче зо мною вінчатися". - "Так скажи ж батькові, - каже мати, - нехай він тобі справить кожух свинячий і до кожуха весь прибір, чоботи і платок". Батько вп'ять справив дочці і кожух і усе, що вона хотіла, да й каже, як і попереду: "Ну, дочко, убирайся, підем вінчатися!"

От дочка батькові і говорить: "Потривайте¹, тату, піду зараз уберусь", да й пішла із куклами убираться: сама убралась у свинячий кожух, а кукол трьох убрала у плаття, що їй батько посправляв; а убравшись, прийшла на город та й поставила трьох кукол коло себе, а сама посередині. От одна кукла й говорить: "Розступись, сира земле, щоб красна дівиця пішла у тебе!" І друга те саме говорить, і третя те саме; пішли вони під землю; ідуть, ідуть в інше царство, в інше государство, та й увійшли у ліс, а там стоїть хатка на курячій ніжці. Вони думали, думали, що робить, та взяли та під хаткою й сіли; кукли собі сидять, а попівна стала золотом вишивати.

1 (Подождите.)

Коли їде царенко і каже: "Здорова була! Сідай на віз зо мною". А вона каже: "Як же мені можна з вами сидіть, коли ви царенко, а я попівна і у свинячому кожусі". Дак він каже чоловікові: "Возьми, посади її!" А той взяв да й посадив. Поїхали вони і приїхали додому. Тут він ввів її у хату до своєї матері да й каже: "Мамо! Дозвольте мені на їй жениться". А мати йому на те: "Як же тобі, сину, на їй жениться, що ти царенко, а вона попівна у свинячому кожушку!" - "Дак проженем же її, мамо, під піч!"

Тогді була субота, а завтра неділя¹; от він устав вранці да й каже чоловікові: "Давай лишень² кухоль³!" А вона вискочила із-під печі да й подала йому; но він тільки ударив її кухлем, сказавши: "Піди геть під піч, свиня!" Вона побігла да й сидить собі, а він поїхав до церкви. Як тільки він поїхав, вона попросилась у цариці да, прибравшись під піччю, і сама пішла до церкви; прийшла да й стоїть собі на правому крилосі. Царенко, побачивши її, підійшов да й питає: "Відкіля ти, голубко?" - "Я із-під Кухлева", - сказала попівна, і як тільки задзвонили на "достойно" - вийшла з церкви да й побігла собі вп'ять під піч, знову надівши свинячий кожушок.

1 (Воскресенье.)

2 (Ка, же.)

3 (Кувшин, рукомойник.)

Приїхав царенко з церкви да й каже матері: "Яку я, мамо, гарну панночку бачив у церкві! І спитав її: відкіль вона? А вона сказала: з-під Кухлева". Сподобалась¹ царенкові панночка, поїхав неборак² шукать Кухлева; їздив цілу неділю; вернувся в суботу да й каже матері: "Не найшов панночки". А попівна сидить усе під піччю. Прийшла неділя, він встав вранці да й кличе чоловіка: "Дай лишень, - каже, - мені рушник³!" Попівна вибігла й подала йому рушник, но він ударив її рушником і прогнав від себе. Оп'ять поїхав він до церкви. Вона випросилась у цариці, наділа плаття таке, як місяць і сонце, пішла до церкви да й стала на правому крилосі. Царенко оп'ять підійшов до неї, питає знову: відкіль вона? "Із-під Рушниківки", - каже попівна. "Поміняємось, серце, кольцями!" - "Не треба, у мене своїх багацько". Тільки задзвонили на "достойно", вона побігла додому, роздяглась да й сидить під піччю.

1 (Полюбилась, понравилась.)

2 (Бедняга.)

3 (Полотенце.)

Приїхав з церкви царенко да вп'ять і каже матері: Мамо, яку я гарну панночку бачив!" Поїхав царенко знову шукать Рушниківку, довго їздив, а не найшов нічого, і, вернувшись, розказав об своїй недолі матері; а попівна слухає "під піччю да сміється. Прийшла знову неділя, встав царенко вранці да й каже: "Ей, хлопче, подай гребінець!" Попівна вискочила із-під печі і подала гребінець йому; но він гребінцем тільки ударив її і, сказавши: "Піди геть, свиня!" - оп'ять прогнав під пічку. Як тільки після сього царенко поїхав до церкви, вона оп'ять випросилась у цариці і, надівши плаття таке, як зорі, пішла і собі до церкви і стала на правому крилосі. Царенко побачив її і оп'ять спитав: відкіля вона? "Із-під Гребінцевки", - сказала попівна. "Поміняймося, серце, кольцями!" - "Поміняймося". І вони помінялись. Потім, як задзвонили на "достойно", попівна зараз побігла додому; дивиться, а наймички у цариці вареники роблять; от вона і просить: "Дайте, - каже, - дівчата, і я зліплю вареничок". - "Добре, зліпи, коли єсть охота". Попівна вареник зліпила да і вліпила в його те кільце, що виміняла у царенка.

Вернувсь царенко з церкви, а попівна уже сидить під піччю. "А що, мамо, пора снідати, - каже син цариці, - нехай лишень дівчата дадуть чого поїсти: чи нема вареників, або що? Так за печінки й тягне!" Поставили на стіл макитру, і царенко тільки що взяв на шпичку первий вареник - жирний да смачний, да положив його в рот з голодухи, аж щось об зуби забряжчало; дивиться, а то те кільце, що він оддав попівні. Як закричить він на всю хату: "Хто, - каже, - ліпив вареники? Сейчас мені сюди подавайте!" Наймички перелякались¹: "Ми, паничку, - кажуть, - ліпили; далебі², ми! Тільки один вареничок зліпила попівна, що сидить під піччю". - "Кличте її сюди! Побачим, - може ви брешете, вражі дочки!" Покликали попівну. Вона зперва наділа найкраще своє плаття, а тогді вже й вийшла - така красавиця, що луччої нема й на світі; вийшла да й цмок царицю в ручку. Царенко зробився сам не свій од радості; став рядком з попівною, узяв її за білу рученьку да й каже: "Благословіть нас, мамо; нехай піп нам руки зв'яже - нам на щастя, вам на утіху!" Цариця благословила діток; вони перевінчались да і живуть собі, хліб жують, решетом водуносять, а постолом³ добро возять.

1 (Перепугались.)

2 (Ей-ей.)

3 (Лантем.)